

huis in dienst zal stellen van wetenschappelijke en universitaire doeleinden. De eerste verdieping is geheel bestemd voor het Oostersch Instituut; de groote zaal gelijkvloers zal gebruikt worden voor ontvangsten en vergaderingen; op de tweede verdieping is ruimte voor werkkamers en kleine bibliotheken.

WILDRESERVATEN OOK IN BORNEO.

N.-I. is thans bijna een honderdtal natuurmonumenten en wildreservaten rijk, waarvan uiteraard de meeste voorkomen op Java en Sumatra. Borneo was tot dusver buiten de aandacht gebleven, ofschoon er van de zijde der Ned. Indische Vereeniging voor Natuurbescherming en de Nederlandsche Commissie voor Internationale Natuurbescherming reeds sedert enkele jaren was getracht, ook hier groote terreinen voor de bescherming van bepaalde met achteruitgang bedreigde flora- en fauna-elementen aangewezen te krijgen.

Met Sumatra vergeleken, sloeg Borneo dan ook een heel mager figuur; Sumatra bevat reeds ruim twintig reservaten en natuurmonumenten, waaronder enkele zeer groote, de zoogenaamde nationale parken in Atjeh en Benkoelen, en het Berbak-reservaat in de residentie Djambi, dat in hoofdzaak een veenmoeras is.

Het eerste natuurmonument op Borneo kwam in 1934 tot stand, het Padang Loewai-natuurmonument, gelegen in het landschap Koetai en groot 1080 ha, op welke totstandkoming de Ned. Indische vereeniging in 1932 had aangedrongen naar aanleiding van rapporten der heeren ir. H. Witkamp en Posthumus. Het betreft hier een gedeelte van de hoogvlakte van Toendjoeng met een bijzondere flora. Het zelfbestuursbesluit van October 1934 was wat laat in Batavia bekend geworden, waarom dan ook pas onlangs in de officieele mededeelingen der vereeniging van dit feit melding kon worden gemaakt. Vervolgens kwam op voorstel van den heer L. Coomans de Ruiter en de Ned. commissie in de Westerafdeeling het natuurmonument Mandor tot stand, terwijl als derde natuurmonument werd aangewezen een klein meertje Lo Pat Foen Pi in het district Singkawang, eveneens in deze afdeeling gelegen. Zoo lezen wij in *Deli Ct.* van 6 Januari.

Thans komt er een krachtiger voortgang in de natuurbeschermingsbeweging op Borneo. Het is verheugend, dat thans een reeds lang gevoelde achterstand wordt ingehaald. Evenzeer als Sumatra komt ook Borneo voor de stichting van enkele groote reservaten in aanmerking; de Ned. Indische vereeniging achtte een tweetal noodzakelijk ter bescherming van de neushoorns, orang-oetans,

neusapen en bantengs, te weten in de onderafdeelingen Sampit en Kotawaringin en een in het landschap Koetai en deed een desbetreffend verzoek toekomen aan den resident.

Het wildreservaat op de grens der beide eerstgenoemde onderafdeelingen is tot stand gekomen; in 1930 werd een desbetreffend voorstel door opperhoutvester Zondag ingediend. Bij besluit van 13 Juni 1936 van het gouvernement voor Sampit en bij zelfbestuursbesluit voor Kotawaringin werd nu dit fraaie wildreservaat voor de toekomst behouden.

Tevens is in het sultanaat Koetai een zeer groot reservaat tot stand gekomen, het wildreservaat Oost-Koetai, bij zelfbestuursbesluit van 10 Juli. Indertijd was door ir. Witkamp, den bekenden geoloog en Koetai-kenner, een zeer groote oppervlakte voorgesteld, doch voorloopig beperkt het gebied zich tot een terrein van ruim 300.000 ha, toch ook al een heele uitgestrektheid. De neushoorns komen hier waarschijnlijk nog voor en verder orang-oetans, neyelpanters, gibbons en bantengs.

Voorts kan nog worden vermeld, dat het Boekit-Raja-gebied, waarop zich de 2300 meter hooge berg bevindt, zeer waarschijnlijk ook gereserveerd zal worden. Het is een terrein, dat speciaal voor de rhinocerossen van belang is. Die komen er thans nog veel voor.

MISS CHEESMAN'S ONDERZOEK OP NIEUW GUINEA.

Na een reis in Nederlandsch Nieuw Guinea is mejuffrouw Cheesman, die daar o.a. biologische onderzoekingen heeft gedaan, in Engeland teruggekeerd met materiaal, bestemd voor het Museum voor natuurlijke historie te Londen. Zoo meldt het *Alg. Handelsblad* (4 Januari).

Haar exploratie-tochten strekten zich uit over het enorme Cycloop-gebergte aan de Noordkust, gelegen ten Noorden van het Sentani-meer en over andere gebergten in dat gebied, die, naar zij mededeelde, in lang vervlogen tijd eilanden moeten zijn geweest, terwijl het meer Sentani in oud-tertiären tijd (Eoceen) een zee is geweest, die later ingesloten is.

Miss Cheesman ontving van het Nederlandsche gouvernement alle mogelijk medewerking. Zij verzamelde exemplaren van 26.000 soorten: insecten, reptielen, visschen, zoogdieren, spinnen, schorpioenen, mollusken enz.; ook varens.
